

Fitxer 5

La sessió es reprèn a ***.

El president

Es reprèn la sessió.

Prossegueix el debat amb les intervencions dels representants dels grups parlamentaris. L'ordre d'intervenció serà de major a menor. Té la paraula, en primer lloc, i pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'honorable senyor Artur Mas.

El Sr. Mas i Gavarró

Moltes gràcies, senyor president del Parlament. Senyor president de la Generalitat, conselleres i consellers, senyores diputades i senyors diputats, entenc, senyor president de la Generalitat, que ahir per a vostè devia ser un dia dur, devia ser un dia difícil. Em poso a la seva pell i ho puc entendre perfectament. Val a dir que, de tota manera, aquest cop no hi ha excusa, perquè l'embolic l'havia creat vostè sol; aquest cop no hi ha hagut cap debat en el Parlament que hagi provocat res, no hi ha hagut cap iniciativa de l'oposició; vostè sol, amb el seu entorn i les seves circumstàncies.

De fet, ahir, quan vostè va comparèixer, tenia tres solucions a la mà –tres– per intentar salvar el prestigi i la credibilitat de la presidència de la Generalitat. Com a mínim tres. La primera era anunciar al Parlament de Catalunya la reestructuració del Govern que vostè volia emprendre. Això ho podia haver fet i no ho va fer. I li diré que, encara que no haguéssim compartit el que vostè volia fer –i no el sorprengui el que ara li diré–, nosaltres li hauríem donat suport; encara que no ens hagués agradat la remodelació que vostè anava a fer. Estava, i està en joc la solidesa i la credibilitat d'una de les tres figures bàsiques del marc institucional de Catalunya: la presidència de la Generalitat.

Segona solució, que també vostè tenia i que havia estat suggerida, fins i tot, per Convergència i Unió: sotmetre's a una qüestió de confiança; que probablement hauria guanyat, aquest cop amb el suport del tripartit. Vostè –i ho sap molt bé– ha perdut la

confiança en el seu Govern. El tripartit ha perdut la confiança en vostè. Els mateixos que el van fer president ara li impedeixen que faci ús de les seves facultats més elementals i, per cert, com vostè diu, més indelegables. Convergència i Unió havia suggerit aquesta sortida, que era una sortida airosa, no costava res, per intentar restablir la normalitat. Però vostè tampoc la va escollir.

Tercera sortida: anunciar la dissolució del Parlament i convocar eleccions. És a dir, passar la paraula a la ciutadania. Quan les institucions fallen –i vostès estan fallant–, el president, el Govern, els que li donen suport, aleshores –i no poden trobar solucions– toca parlar al poble. Toca parlar al poble per restablir el normal funcionament. I això no és res més –no s'escandalitzin– que la pura essència democràtica.

Vostè, lògicament, per assumir aquest tercer camí, aquesta tercera solució, hauria hagut de demanar que se'l rellevés d'un compromís que està assumit per part de vostè públicament, aquell compromís que deia que mentre es negociés l'Estatut a Madrid no hi havia d'haver eleccions a Catalunya. Un compromís, per cert, impulsat per Convergència i Unió i acceptat per vostè. Ja li avanço que nosaltres, senyor president, l'hauríem rellevat d'aquest compromís. Al final de la intervenció m'hi referiré.

Vostè no va fer res de tot això. Va optar per no fer res; fer veure que no havia passat res. Va venir aquí com si res hagués passat. Un president qüestionat, al qual no se li té confiança perquè no se li deixa utilitzar les seves facultats més elementals i més indelegables; un tripartit que el va fer president i que ja no hi confia; vostè que no confia en el seu Govern. I resulta que no ha passat res? No hi ha d'haver cap solució?

De fet, va ser pitjor que això, perquè en lloc de no fer res, vostès van muntar una espècie de representació; una representació que va passar per un discurs del president, que jo, en aquest sentit, doncs no vull criticar des del seu punt de vista només del seu contingut, però que sí que li criticaré en un sentit, i és que semblava que l'acabessin de nomenar; semblava un discurs d'investidura, com si el president Maragall en aquest moment acabés de ser president de la Generalitat, i vostès porten

dos anys. Era: «farem, farem, farem». Però, és clar, a més de «farem, farem, farem», en un balanç de l'equador de la legislatura, s'han de passar comptes del que s'ha fet. Però, sobretot, senyor president, com vol que ens el creguem? Com vol que nosaltres creguem de veritat que el Govern, i vostè com a president –vostè, sobretot, com a president– tindrà la capacitat de lideratge suficient perquè tot això que ha dit que faria realment ho farà? Com ens ho podem creure? Com s'ho pot creure el país? Tothom sap a hores d'ara, en aquest país, com funciona el tripartit i el Govern de la Generalitat. I molt poca gent hi confia. Tan pocs que ni vostès mateixos, en aquest moment, hi tenen confiança.

Va intentar, certament, en aquesta intervenció seva donar-li un to de convenciment, però no hi havia convicció. De fet, vostè tenia el cap a un altre lloc, i probablement el sentiment també –i jo ho entenc. És lògic, i per altra banda és humà que fos així.

L'altra part de la representació va correspondre al Partit Socialista –al Partit Socialista de Catalunya. Estaven tan contents amb el que estava passant que es van dedicar a aplaudir rabiosament. Inevitablement, em va recordar un altre gran aplaudiment que vostès van organitzar, també en un altre ple, que era el Ple del Carmel. S'havia enfonsat un túnel, mil famílies estaven fora de casa seva, un grapat de comerciants, també. El conseller d'Obres Públiques va fer una exposició i vostès el van aplaudir. Per cert, d'aquestes mil famílies, senyor president, encara n'hi ha unes quantes, bastants, que no estan a casa, com vostè va dir, malgrat els compromisos assumits. Ja hi haurien de ser i encara no hi són.

Ara resulta que no s'ha enfonsat un túnel, sinó que vostès el que han fet és enfonsar la credibilitat del mateix president de la Generalitat. I tornen a aplaudir. I la pregunta que jo els torno a fer és: què aplaudien, ahir? Què caram aplaudien? Un president derrotat per vostès mateixos? Un president que, òbviament, des del punt de vista legal, és el president de la Generalitat, però que vostès han contribuït a inhabilitar políticament? Això és el que vostès aplaudien?

Molta gent, davant d'aquests aplaudiments, devia tenir una lògica indignació i va passar molta vergonya. Una immensa vergonya. En un moment en què tenim les institucions sota zero, que tenim trencat el normal funcionament de la vida

institucional i política del país... –és així, senyor president, encara que vostè ho vulgui negar; tothom se n'ha adonat, ja. Vostè ho pot seguir negant, té tot el dret a fer-ho, però tothom se n'ha adonat. Fins i tot aquelles persones que els són properes també se n'han adonat. En aquest moment en què això passa, a vostès no se'ls acut altra cosa que organitzar una representació, en lloc d'encarar la situació, que és el que ha de fer un governant i un president, i trobar solucions. Això és el que el nostre país espera, no el que va passar ahir i el que també ha passat avui.

Consti que entenc i comparteixo la indignació d'alguns partits del tripartit, o de tots ells; l'entenc i la comparteixo. Concretament i especialment del Partit Socialista de Catalunya. Ha hagut de donar la cara per vostè en moltes ocasions, i en algunes ocasions no des d'un punt de vista precisament fàcil. Se l'ha sotmès a proves importants, proves molt importants, en aquestes darreres setmanes; fins i tot algú podria pensar que proves que van més enllà de la seva pròpia convicció. I han complert. I, per tant, no mereixen la fredor del tracte que vostè els ha dispensat. No mereixen, com deia el senyor Iceta, «quedar permanentment desconcertats» – paraules seves: «ocasionalment desconcertats». (*Remor de veus i rialles.*)

El mateix, en un altre sentit, val per a Esquerra Republicana. Esquerra Republicana ha patit en les seves pròpies carns, no només per errors propis sinó també per interessos electorals del Partit Socialista, destitucions al més alt nivell. Per tant, entenc i comparteixo la indignació que vostès poden sentir per com es volien fer les coses.

Ara bé, tot això, de veritat, de veritat, amb la mà al cor, justifica que avui la presidència de la Generalitat hagi quedat en la situació que ha quedat? Vostès en són conscients? Perquè això no és innocu, això no és neutre. Això té efectes que poden ser, segons com, molt negatius. I això s'ha de restablir com sigui. Nosaltres hem ofert al començament tres solucions que eren possibles, tres solucions que, a més a més, en moltes d'elles Convergència i Unió està disposada a jugar-hi un paper actiu i col·laborador, pensant en el país. Ara els correspon a vostès assumir quina d'aquestes solucions és la que vostès pensen tirar endavant. El que no és solució és encongir-se d'espatlles i fer semblar que no passa absolutament res.

A banda del president, l'altra institució que queda absolutament tocada és el Govern. Tenim tres grans institucions en el nostre entramat institucional i polític: la Presidència, el Parlament i el Govern. Com queda el Govern? En quina situació queda? Moralment, cessat. Aquest és un govern moralment cessat. Potser vostès estan en els seus càrrecs, i els felicito per poder-hi continuar, però vostès estan moralment cessats pel seu president, pel seu propi president que els va nomenar.

Ahir, senyor president, ens va dir que aquest era el millor Govern de l'última dècada. Però si no s'ho creu ni vostè. Com pot dir una cosa així? Si està a punt d'esquarterar-lo, aquest Govern. Estava a punt d'esquarterar-lo, literalment. I ara ens ve aquí, al Parlament, davant de tot el país, i ens diu que aquest és el millor Govern de l'última dècada? Escolti, si vostè es mira el seu entorn, més que un govern sembla un funeral. (*Rialles.*) No, no riguin, és que és veritat; és la pura veritat. I és lògic que sigui així. Entre d'altres coses –i jo ho he sigut, de conseller, i per tant puc entendre la situació en què es troben– perquè, escolti, els consellers necessiten motivació, il·lusió i confiança per fer la seva feina.

Necessiten això, perquè sobretot són persones que necessiten aquests estímuls per poder complir, i no són, conseller Milà, simplement uns manats, com he llegit en alguna declaració seva. Els consellers no són uns manats –no són uns manats. Són l'equip que té el president i, de fet, l'estructura bàsica que té el país per tirar endavant les grans polítiques públiques i per generar confiança. I, en aquest sentit, vostès avui aquesta funció –ho saben perfectament– no la poden complir. Aquest és de veritat el Govern que Catalunya necessita i mereix? Encarin la situació. Més enllà d'aquesta representació que vostès han anat organitzant, encarin, per favor, la situació. Vostès creuen de veritat que aquesta és la situació política i institucional que Catalunya necessita i mereix en aquest moment decisiu i en aquest moment transcendent?

Des de Convergència i Unió hem demanat reiteradament un canvi de Govern. L'hem demanat. Però que quedi clar que un canvi de Govern no només –i menys ara, encara– són simplement cares noves; no es tracta simplement que hi hagi cares noves. Perquè el Govern falla en el seu funcionament de base; no és un problema d'aquest consellera o aquell conseller. Falla en la seva base, en la seva estructura

primària, que, de fet, aquesta base correspon al que va significar en el seu moment, ara farà dos anys, el propi pacte tripartit i el pacte del Tinell que se'n va derivar. Falla per aquí. I si vostès això ho arriben a entendre, potser aleshores en algun moment podran resoldre aquesta situació. I saben per què, senyor president? Per una raó molt senzilla: perquè el pacte del tripartit i del Tinell no era un pacte per governar Catalunya; era un pacte per repartir-se el poder entre tres partits. I quan això és així, aleshores falla tot –falla tot–, com està, de fet, succeint des de fa temps. (*Remor de veus.*)

I, perdonin –no, no, escoltin, perdonin–, no és que els ho recordi jo; és que els ho han recordat vostès, al president. Vostès...

Fitxer 6

cop han recordat al president que el pacte tripartit és el que mana, i, per tant, manen els partits i no el president. I la prova del nou és ben clara, perquè, si no fos així, el president hauria pogut fer allò que volia fer i que li correspon fer, que és fer la modificació de govern i la reestructuració de govern.

Per tant, senyor president, quan les coses es fan així després no en podem lamentar les conseqüències; o sí que les hem de lamentar, però vostès les han creades, entre altres coses perquè quan vostè es va deixar nomenar alguns consellers del Govern d'algun partit, proclamats i anunciats abans ja en els mitjans de comunicació, allà vostè va semblar una mala llavor, i de la mala llavor sempre, inevitablement, se'n recullen fruits dolents.

Ho torno a dir: el pacte tripartit no responia a un projecte de país compartit, ni tampoc a un programa de govern. Aquesta lògica, que és el defecte de base, allò que en podríem dir el «defecte de fàbrica», aquesta lògica, si se'n pot dir així, incorpora, de fet, tres peces defectuoses molt importants.

La primera és que, com que no hi ha projecte comú, cadascú defensa el seu, de projecte. I, per tant, aquí el que hi ha són compartiments estancs. De fet, hi ha més

tres governs que no pas un. I, és clar, quan això passa les coses fallen. No hi ha un projecte comú en el qual es cregui de veritat.

Segona peça defectuosa. Com que cada partit considera prioritària la defensa dels seus vots i del seu espai electoral, no hi ha confiança, i, com que no hi ha confiança, no hi ha cohesió, cadascú conrea el seu hort. I vostès ho saben. I, sobretot, la gent ho sap, perquè en pateix les conseqüències.

I, com a conseqüència de tot això, com que qui mana són els partits i no el president, no hi ha lideratge. Ni projecte comú, ni cohesió –la cohesió requerida perquè un govern funcioni– ni el lideratge suficient. I no em refereixo a la persona del senyor Pasqual Maragall; em refereixo a les condicions en què ell pot exercir la presidència, perquè ens ha demostrat, ho torno a dir un cop més, que quan aquesta funció de lideratge l'ha assumida, no diré en solitari, però sí d'una forma decidida, les coses s'han pogut resoldre i s'han pogut resoldre bé. Jo li ho he reconegut des d'aquesta tribuna, i no tinc cap embut, en aquest moment, per tornar-ho a fer, i ho poso com a exemple del que s'hauria de seguir fent i que, malauradament, no es fa.

De tot això, se'n ressent d'una forma molt important l'acció de govern. Els n'estalvio alguns detalls, perquè no tinc temps, tal com està organitzat el format d'aquest debat, però sí que els en posaré alguns exemples perquè no tot quedi en una crítica purament genèrica, crítica, per cert, encara que vostès no s'ho creguin, feta amb bona intenció (*remor de veus*), perquè, bé, ja sé que no s'ho creuen, ja sé que no s'ho creuen, ja sé que no s'ho creuen; tampoc es creien –tampoc es creien– que Convergència i Unió diria que «sí» a l'Estatut, tampoc s'ho creien (*forta remor de veus*), perquè ens vam passar quinze, setze, mesos amb tot una artilleria a sobre dient: «Convergència i Unió segur que dirà que “no” a l'Estatut.» I vam dir que «sí» –i vam dir que «sí»–, perquè era bo.

Per tant, escolti'm, nosaltres què hem demostrat –nosaltres què hem demostrat? Que tenim aquest interès bàsic de país. Els diem que solucions per resoldre això n'hi havia.

I ara els posaré alguns exemples de coses que no van, i que no van per aquest defecte de fàbrica que els he comentat, no perquè hi hagi un conseller o un altre. Jo,

si fos president, alguns dels consellers també els canviaria, però, sobretot, el que canviaria és l'estructura de funcionament d'aquest Govern, perquè això no s'aguanta. Primer exemple. Vostè ens parlava, senyor president, ahir de la Catalunya en xarxa, parlava d'això. Interconnexió elèctrica. *Diari de Sessions* del 30 de juny d'enguany, fa molt pocs mesos. Resposta del president a una pregunta meua en nom de Convergència i Unió: «Nosaltres haurem de ser» –els n'estalvio els detalls– «nosaltres serem absolutament decisius per triar el camí, això ho hem de fer.» Quin camí han triat? Que ho resolgui Madrid, el senyor Montilla. Aquesta és la realitat, aquesta és la realitat de les coses.

Un altre exemple de la Catalunya en xarxa: el quart cinturó. Deu ser una part de la xarxa, això del quart cinturó!, no? Connectar Abrera, Terrassa, Granollers i Mataró deu ser una part de la xarxa viària bàsica per al nostre país, en un moment en què hi ha col·lapses pertot arreu. Deu ser això, la Catalunya en xarxa! Aleshores, per què no es pot fer? Per què dintre del Govern hi ha partits que diuen que «sí» i partits que diuen «no» i la solució final és que no es fa, en detriment dels interessos de la gent? Aquesta és una estructura que funciona a nivell de tripartit, a nivell de Govern? I, més, en un moment en què des del Govern espanyol hi ha partides pressupostàries ficades en el pressupost per poder fer el quart cinturó! I resulta que no es pot fer perquè dintre del Govern, com que les estructures no funcionen, s'acaba imposant una solució que no és solució, que, al final, és l'aturada i la paràlisi.

Ens va parlar, senyor president, de l'aeroport. Passa exactament el mateix. Vostès no estan d'acord dintre del Govern en com han de ser els accessos i els enllaços a l'aeroport del Prat. I, com que no hi estan d'acord, tot queda aturat i tot queda paralitzat, i qui dia passa, any empeny.

Els podria posar molts més exemples en aquest sentit. L'economia catalana..., i vostè hi va fer una referència molt explícita; jo també la volia fer. En el context europeu és evident que el comportament de la nostra economia és correcte. No s'ha de negar, això, perquè és així. En termes europeus, és així, i no m'importa gens reconèixer-ho, perquè és la pura realitat. Ara bé, hi han indicis que, si es vol que això en el futur vagi bé també, s'han de començar a corregir d'una forma immediata.

No els en puc posar gaires exemples per la manca de temps, però uns parell o tres sí. Per exemple, vostès saben que les importacions estan creixent tres vegades més de pressa que les exportacions –tres vegades més? Vostès saben que el diferencial d'inflació amb la resta d'Espanya és el més elevat que hi ha hagut en anys, anys i anys? Sis dècimes repetidament. Vostès saben que l'any 2004, que a Catalunya es van crear llocs de treball, comparant amb altres comunitats autònomes del conjunt de l'Estat, vam fer, vam ocupar, una plaça que ens situava en menys del 10 per cent dels llocs de treball creats en el conjunt de l'Estat? I saben que d'aquest menys del 10 per cent dos terços a Catalunya eren llocs d'ocupació pública i no privada, i, en canvi, a la resta de l'Estat era un terç públic i dos terços privats? S'ha d'analitzar, això, i s'ha d'analitzar a fons.

L'Acord de competitivitat..., que nosaltres els vam felicitar per aquest èxit; tot i que teníem algunes discrepàncies, els vam felicitar, perquè era un bon acord en línies generals. Vostè ahir pràcticament no en fa fer esment, però això ho deixo de banda. Deu mesos després de signar-se aquell acord, els signants, sindicats i patronals, avui ja posen no en qüestió l'Acord, sinó la seva execució. Ho diuen públicament, no em diguin que no! Fins a la capacitat de llegir-ho encara hi arribem. No m'ho neguin, això. Per tant, això és així. No dic que tot no vagi bé en aquest sentit, perquè algunes coses es deuen fer i en tenim constància, però el tronc central d'aquest Acord, que era el seu gran Acord, la seva gran aposta, de país, per altra banda, això, en part, està aturat.

Ara, això sí, el que, en canvi, han fet, i aquí han tingut una gran embranzida, curiosa, és incrementar la fiscalitat. Sí! Si no ho recordo malament, van posar un impost sobre la sanitat; si no ho recordo malament, han apujat impostos sobre l'aigua contínuament i anuncien que ho seguiran fent. I, per cert, en contra del que proclamaven durant tants i tants i tants anys, ara resulta que vostès apugen els peatges. Aquells peatges que s'havien de baixar, que s'havien d'eliminar, etcètera, que vostès se n'omplien la boca, resulta que ara aquests peatges els apugen.

Però és que, a més a més, des del punt de vista del país real, que és del que jo també li voldria parlar, des del punt de vista del país real, hi ha moltes coses que estan aturades i moltes coses i molts àmbits on hi ha una gran preocupació.

Mentre ahir parlava, senyor president, hi havia una vaga general del transport. Estava el país gairebé paralytitzat en molts sentits. Vostè, curiosament, no hi va fer cap referència. Però, parlant del país real, sorprèn que vostè, per exemple, ahir no parlés pràcticament ni trenta segons de tots els sectors agraris del nostre país, que en aquest moment tenen una gran unanimitat: tots demanen la dimissió del conseller d'Agricultura, pràcticament, unanimitat que no s'havia produït pràcticament mai en aquest sentit. (*Forta remors de veus i rialles.*) I, bé, també la vol el president de la Generalitat, no riguin tant. (*Rialles.*)

Per cert, parlant de la pagesia i dels sectors pesquers i dels sectors ramaders, dir-los, i ho diu el mateix conseller d'Agricultura, i en aquest sentit hi estic d'acord, que vostès, des d'algun departament de la Generalitat, concretament des del Departament de Medi Ambient, provoquen una paràlisi important del sector i, sobretot, un temor gran: Xarxa Natura 2000, ZEPA, altres coses... Hi han declaracions públiques del conseller Siurana en aquest sentit, que jo comparteixo, perquè la preocupació és gran. I, a més a més, quan la gent més directament afectada ho passa malament, i aquest és un any en què ho passen malament, vostès no estan al seu costat com hi haurien d'estar, que és el mínim que s'ha de fer per part d'un govern. Si no ho pot resoldre tot, que s'entén que no ho pot resoldre tot, almenys els han de fer costat i han de sentir que vostès estan propers a ells.

En l'àmbit de la indústria, simplement fer una manifestació, i és que el futur de l'economia de Catalunya, en part, ha de ser la seva base industrial. Aquesta no es pot abandonar. Durant els últims temps hem tingut més manifestacions que mai davant del Parlament: treballadors de moltes empreses diferents que s'han vingut a manifestar aquí preocupats pel futur dels seus llocs de treball. No diguin que no, perquè també és la pura evidència.

I, davant d'això, la pregunta és: fins a quin punt vostès se n'ocupen? Després és molt fàcil que algun partit posi en el cartell del 15 d'octubre el president Companys dient

que és el president dels treballadors, però, després, dels treballadors, se n'han d'ocupar, i se n'han d'ocupar bé. I això vol dir una política activa en tots els sentits, també industrial. No es pot simplement assistir a la deslocalització d'indústries com si això fos inevitable i no s'hi pogués fer absolutament res. I que consti que jo no els demano que vostès ho resolguin tot, perquè no correspon a un govern resoldre-ho tot –no correspon a un govern resoldre-ho tot–, però el que sí que correspon a un govern és generar confiança, i això vostès no ho fan.

Espero que en la rèplica li podré parlar de seguretat, que vostè s'hi va referir; de relacions amb l'Estat, que també s'hi va referir, jo hi tinc diverses observacions a fer. Va explicar el retorn dels arxius de Salamanca, i va fer una felicitació molt especial a la consellera Mieras, que jo no tinc cap inconvenient a compartir. Només lamento que en aquesta dedicatòria especial que li va fer s'oblidés de la part més important, que era, no sé si vostè n'ha sentit a parlar o no, la Comissió per la Dignitat, perquè si algú ha anat conduint, des d'un punt de vista del fil històric d'aquests últims anys, aquesta reivindicació en primera línia ha estat aquesta gent de la Comissió per la Dignitat, que són als qui hem de retre el principal homenatge, i més per part del president de Catalunya, cosa que ahir no es va fer. Potser, vostè, obsessionat pel que passa a nivell de Govern, va voler dedicar aquesta floreta, deixi-m'ho dir així, a la consellera de Cultura, que insisteixo que nosaltres compartim.

Li voldré parlar, també, si puc, en la rèplica, en aquestes relacions amb l'Estat, del tema del finançament de la sanitat, del Forcem i de les inversions de l'Estat a Catalunya, perquè, si tan amic és el Govern espanyol i, a més a més, està en minoria, i, per tant, hi poden tenir influència, si tant han canviat, amb un gir de 180 graus, les relacions entre Catalunya i l'Estat –jo, en part, puc compartir que el clima és clarament millor, i, a més a més, me n'alegro, i en tinc proves personals–, si això és així, com pot ser que la inversió pública de l'Estat a Catalunya baixi en lloc de pujar?

Vostè, senyor president, va dir que l'any 2005 era un any perdut en matèria d'inversió pública de l'Estat a Catalunya. Ho va dir vostè, no m'ho invento jo, aquí mateix. Si ara el percentatge de l'any 2006 que es preveu és inferior al del 2005, què vol dir? Que ja tenim un segon any perdut. Això sí, el Govern és amic, és amable i, a més a més,

està en minoria, i, per tant, s'hi pot influir molt. I és veritat que és amable, però, a més a més de tot això, hi han d'haver resultats. I, precisament,

Fitxer 7

[#]perquè està en minoria i és amable, els resultats han de ser més tangibles encara, i en moltes matèries no ho són.

També li parlaré, si puc, en la rèplica, i espero poder-ho fer, de tot l'àmbit social, tot el gir social que vostè anunciava fa uns mesos enrere, el gran gir social. Em faig una primera pregunta: com pot ser que un govern que es diu progressista cada dia, que s'autoproclama d'esquerres, que cada dia en fa bandera, hagi d'anunciar contínuament girs socials? Si precisament el progrés social hauria de ser consubstancial a la seva raó de ser. I vostès van anunciant girs socials, cada dia. Vaja, cada dia no, però cada mes sí!, i avui, poc o molt, ho ha tornat a fer. Després li parlaré d'alguns temes concrets, perquè, com li vaig dir algun dia, el progrés per part d'un govern no només es predica o no principalment es predica, sinó que el que s'ha de fer és practicar.

Torno al seu discurs d'ahir de base. Senyor president, si fins ara vostè tenia un govern i ha fet ben poc, com pensa fer ara molt si ha deixat pràcticament de tenir govern? Aquí alguna cosa falla. I la pregunta que ens hem de fer és: a partir d'ara què? –a partir d'ara què?

Em volen dir, parlant de l'Estatut –m'ho volen dir–, com anem a Madrid a defensar amb l'energia, la força i la convicció necessàries, aquest Estatut aprovat solemnement el 30 de setembre en el Parlament de Catalunya? Amb quin esperit hi anem? Amb quina força?

Com podem fer front en aquest moment a una defensa tan complexa, tan decisiva, tan determinant –paraules del senyor Bargalló d'aquest matí–, com hi podem fer front amb aquesta situació de les institucions? Com hi podem fer front amb un president debilitat per part dels seus? Aquí no hi ha cap mecanisme diabòlic de l'oposició: debilitat pels seus. Com poder-hi fer front amb un govern debilitat pel mateix president?

Aquesta és la força de Catalunya? Aquesta és la força que com a país necessitem per poder fer aquesta negociació tan absolutament decisiva? Vostès saben que això és així. No és la crítica per la crítica, senyor president. Vostès saben que això és així, i no ho hem provocat nosaltres. Ho han provocat vostès sols, i han arribat en aquesta situació.

Ja teníem alguns indicis, després del 30 de setembre, que alguna cosa havia acabat..., havia acabat agafada amb agulles. Pocs dies després del 30 de setembre, tots vàrem sentir com el primer secretari del Partit Socialista de Catalunya, el senyor Montilla –que, per cert, mana molt, com s'ha comprovat–, deia que el Partit Socialista tornaria a presentar totes les esmenes que el Partit Socialista havia perdut en aquest Parlament durant la negociació de l'Estatut. Indici, com vostès poden comprendre, no precisament estimulants, ni gratificants, ni conseqüents, ni coherents. Però és que després hem comprovat una altra cosa que per a mi encara és pitjor, i que ahir es va reiterar, i que jo en aquest sentit ja li demano formalment, al president, avui que tenim temps, una explicació a fons: vostè ahir va tornar a dir, per segona o tercera vegada, que potser ens havíem equivocat en algunes coses. Doncs, escolti'm, vostè avui té l'obligació de dir amb quines.

Vostè, senyor president, avui té l'obligació de dir amb quines coses ens vàrem equivocar. Perquè jo el que li he de dir és que no ens vàrem equivocar: la vàrem encertar. I si no en som conscients, que la vàrem encertar, amb quina força ho anirem després a defensar? M'ho vol dir?

Evidentment que aquest no és l'Estatut absolutament ideal per a tothom. També jo podria dir: «Mira, això ho hauria fet una mica diferent!» Però jo, en nom de Convergència i Unió, defenso l'Estatut que va aprovar el Parlament de Catalunya el

30 de setembre sense esclatxes, i no a base d'anar dient que ens hem equivocat, que sembla una claudicació d'entrada. Digui'ns en què caram ens vàrem equivocar.

Evidentment –i nosaltres ho hem demanat molt–, la defensa de l'Estatut a Madrid requeria unitat d'acció. Ara bé, tampoc comparteixen que aquesta unitat d'acció ha quedat esquarterada? No ha quedat esquarterada.

És a dir, uns partits deixen de confiar en el president que ells han escollit, i podem seguir parlant d'unitat d'acció? Un president deixa de confiar en el seu govern per fer funcionar el país, i podem parlar d'unitat d'acció? No passa res. Vostès ho veuen així de fàcil. Doncs, mirin, jo no, i em sembla que el nostre país tampoc. Tothom s'ha adonat que això no és així. Per tant, aquesta unitat d'acció s'ha de recompondre.

Jo els dic una cosa: no sé quina solució vostès finalment escolliran, passi el que passi –passi el que passi–, escullin la solució que escullin, nosaltres, des de Convergència i Unió, seguirem tenint la mateixa lleialtat i la mateixa fidelitat a l'Estatut que va aprovar el 30 de setembre el Parlament de Catalunya. Passi el que passi, encara que no facin res –cosa que espero que no sigui així– per recuperar la normalitat institucional del país. Però, facin el que facin nosaltres seguirem estant al peu del canó. Mirin si els ho posem fàcil –mirin si els ho posem fàcil.

Ara bé, sàpiguen... –i nosaltres ho advertim des d'avui, perquè després ningú pugui dir que les coses s'han torçat per culpa de no sé qui–, sàpiguen que en les condicions actuals, la defensa de l'Estatut a Madrid amb la força necessària és impossible. Vostès ho vestiran com vulguin, però això està tocat i molt tocat, i vostès, només vostès, en aquest moment ho poden recuperar.

President, agraint la seva benevolència, acabo tornant al començament: és l'hora de les solucions i no de les lamentacions, i menys de fer veure que no passa res. Això és absolutament intolerable, fins i tot en termes democràtics. Tothom en el país s'ha adonat que passen coses i molt greus, i no es poden encongir d'espatlles.

Nosaltres, des de Convergència i Unió, no estem disposats a resignar-nos davant de la degradació continuada de la vida política i del funcionament de les institucions del nostre país. Creiem en Catalunya, hi creiem de veritat –com estic segur que també hi

creuen vostès. Creiem en els set milions de persones que avui componen i configuren aquest país –com estic segur que vostès també hi creuen.

Tenim una fe cega en les possibilitats d'aquest país; coneixent que en el combat sempre habitual entre forteses i debilitats que té tota societat, afortunadament en el cas de Catalunya les forteses són més intenses i més perdurables en el temps que no pas les pròpies debilitats.

Però també sabem una altra cosa: sabem que una part de la identitat catalana, de la nostra manera de fer les coses, és fer les coses bé. I no volem que aquesta identitat que passa per fer les coses bé s'acabi malmetent.

Vostè, president, no pren cap iniciativa, simplement fa veure que no passa res. I, per tant, ens convida a conviure en un clima de desconfiança i d'anormalitat institucional i política. Nosaltres no ens conformem amb això, no ho acceptem. I, per tant, prenem la iniciativa i li demanem que o bé adopti una solució en aquest debat de política general o, si no la pot adoptar, que dissolgui el Parlament, convoqui eleccions i doni la paraula al poble.

Vostè millor que ningú sap que Convergència i Unió no volia i no desitjava aquest escenari –vostè ho sap, millor que ningú. Per tant, si ara posem aquesta solució sobre la taula és perquè pensem, de veritat, que alguna solució s'ha de trobar. Això no pot continuar d'aquesta manera. Havíem sortit tots plegats amb una gran il·lusió i una gran confiança del que s'havia fet durant els darrers mesos i, concretament, el 30 de setembre. Aquesta confiança avui està esquarterada, ha esdevingut impossible en les circumstàncies actuals fer el que Catalunya ha de fer. I val a dir –i vostès ho saben– que no ho hem provocat nosaltres.

President, estic segur que malgrat els errors...

El president

Senyor Mas...

El Sr. Mas i Gavarró

...malgrat els errors –acabo–, vostè vol el millor per a Catalunya. Ahir ens deia que els governs febles i sense coratge abaixen el cap en comptes de prendre decisions –són paraules seves d'ahir mateix. El mateix val per al president de la Generalitat.

Li demanem, per tant, senyor president, fortalesa i coratge. Catalunya no acaba ni comença amb el tripartit, tampoc amb Convergència i Unió. Donem, per tant, si no hi ha cap altra solució, la paraula al poble i acceptem-ne el veredict. En la situació actual res no hi ha que sigui més necessari, més urgent i més conseqüent.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Govern, el molt honorable senyor Pasqual Maragall.

El president de la Generalitat (Sr. Pasqual Maragall i Mira)

Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats... Senyor Mas, li agraeixo el to de la seva intervenció. Estigui tranquil: no hi haurà dissolució del Parlament. Estigui tranquil: el prestigi i la credibilitat de la Generalitat, contra el que vostè ha dit, no està en joc. (*Remor de veus.*) Només faltaria! Només faltaria, senyor diputat, pel qual tinc el màxim respecte, que un canvi de govern, si és que ha de venir, que crec que ha de venir –i vindrà– (*rialles*), representi una crisi del sistema i una crisi de la institució que representa al poble de Catalunya.

Sembla mentida que es puguin confondre les coses fins a tal punt, i estic convençut que vostè en el fons del seu cor sap perfectament que aquestes són dues coses que no tenen res a veure. Si haguéssim de mirar pel nombre de crisis que van tenir els seus governs, la Generalitat hauria estat en crisi tantes vegades com vostès van canviar el Govern, que va ser més de deu i de dotze vegades. (*Remor de veus.*)

El prestigi i la credibilitat de la Generalitat i la del seu Govern no estan en joc. El de la Generalitat evidentment, perquè no té res a veure amb el que estem discutint aquí. El president no ha perdut la confiança en el seu Govern, ni més ni menys que les deu o dotze vegades que Jordi Pujol ho va fer, i n'hi van haver de molt complexes –després en parlarem en algun moment.

Dissoldre el Parlament efectivament és el meu dret i seria la meva obligació en circumstàncies distintes. No hi ha cas. El compromís de no dissoldre va ser meu a canvi del compromís de no-retorn parcial –li ho vull recordar, i ara m'estic referint a l'acord al qual vam arribar respecte de com s'havia d'anar a Madrid amb l'Estatut–, el compromís de no dissoldre al qual vostè ha fet referència va ser meu a canvi del compromís de no-retorn parcial. Per tant, espero –i m'ha semblat col·legir de les seves darreres paraules que és així– que no hi haurà en aquest cas trencament per part de vostè de la paraula que va donar. No és aquest... *(Rialles.)*

Dissoldre el Parlament efectivament és el dret del president de la Generalitat. Vostè diu: «Molt poca gent confia en el Govern», molt poca gent aquí. Molt poca gent, probablement, i no sé si totalment, entre els seus votants. Però vostè confon una crisi de govern i una remodelació del Govern, que és el que està en joc. Encara que és cert que a Europa d'una remodelació del govern en diuen «crisi de govern». Però dubto que en la cultura política d'aquest país encara hagi quedat ben clar que «crisi de govern», en el sentit europeu, és un canvi de govern i és un canvi de govern que no aixeca els temors i la teatralització que vostè fa d'aquest canvi. *(Remor de veus.)*

No es confongui –no es confongui–, vostè diu que jo vaig dir que aquest és el millor govern de la darrera dècada, i ho penso. N'estic convençut. Crec que, amb tota franquesa, els governs de la Generalitat, i era «normal», era probablement llei de vida, es van anar decandint.

Es preguntava, vostè, cada cop que el canviaven de lloc o marxava del Govern, que el Govern estava moralment desfet? No em faci creure que vostè creu que una crisi de govern és una crisi de «tot» el Govern, i un anunci de la dissolució de la legislatura. Això sí que demostraria una falta de cultura política europea considerable.

«El pacte del tripartit», diu vostè, «és el que mana.» No diu res el Pacte del Tinell –li ho vull deixar ben clar– dels canvis de govern, res[#]

Fitxer 8

...hi ha un annex fora de l'acord, firmat pels tres partits, com és lògic, en el qual es fa l'atribució de les carteres a les distintes forces polítiques, punt.

«Cadascú conrea el seu hort», diu vostè. Miri..., «El president» –diu– «no mana, i quan se separa del tripartit tot va bé», ha vingut a dir. Miri, jo li demano, senyor Mas, que no torni al que va ser la seva tàctica en la discussió de l'Estatut. Jo crec que la seva estratègia va estar bé, i la prova és que el vam acordar, i sap que li estic personal i políticament profundament agraït, crec que vostè va tenir coratge, ara bé, no torni a la tàctica..., que no va ser el més important, l'estratègia és el comptava, la tàctica era separar el president del partit, quasi diria dels partits, però, sobretot, del partit al qual pertany i que també presideix; no torni a aquesta tàctica.

Vostè sap que el tripartit va ser qui va proposar les fórmules del finançament i el concepte de nació que estan en la base de la proposta catalana d'Espanya. Però miri, no vull minvar ni un pèl el mèrit de vostè i del seu partit, o el front d'un partit, que possiblement al principi no ho tenia clar. I dit això, li dic amb tota claredat que no vull tornar sobre aquesta qüestió perquè sé, i vostè ho sap, que tots hem hagut de fer sacrificis en aquesta línia, i per tant, no m'agradaria –i crec que seria suïcida, quasi, des del punt de vista dels interessos polítics de Catalunya– que ara obríssim un procés d'intencions sobre com va arribar cadascú allà on va arribar. Vam arribar tots junts a un punt conjunt, i si alguna de les coses que he dit, senyors diputats de Convergència i Unió, pot haver molestat, en el sentit d'aixecar la sospita que ara diré que vostès no volien determinades coses que van passar, la retiro absolutament i en demano excuses –en demano excuses. No vull que es creï la impressió que..., ni que s'iniciï un procés de dubtes sobre els processos anteriors o sobre el procés anterior a l'aprovació de l'Estatut; no ho vull, perquè això malmetria..., això sí que malmetria la nostra fortalesa en la negociació a Madrid –això sí que ho malmetria–, no la reforma del Govern, no la crisi, tècnicament, en termes europeus del Govern, perquè això no té res a veure. I no serà perquè hi hagin canvis en les conselleries que Catalunya estigui afeblida en la seva tasca principal, que en aquest moment és, per descomptat, fer possible que l'Estatut sigui aprovat, i sigui aprovat, evidentment, amb alguna modificació. Perquè no em farà creure, senyor Mas, que vostè no acceptarà que ni un

punt, ni una coma, ni una paraula, ni una frase de l'Estatut puguin ser tocats; vostè serà el primer a acceptar-ho, i ho sap.

Dit això, quina és en aquest moment l'obligació del president de la Generalitat i president del Govern? Voltar [#] la seva atenció i la intensitat de la seva acció personal en la millora de l'autogovern aquí. I li ben asseguro que me'n cuidaré, i que ho faré, amb totes les meves limitacions, per descomptat –tothom les té–, però amb tota la passió.

Vostè ha dit que l'economia va malament, que sí que és cert, potser, que els indicadors... Ha dit que les importacions creixien més que les exportacions i, per tant, jo crec que pot haver donat a entendre, a alguns que no sàpiguen exactament quina és la importància d'aquest factor, que això vol dir que l'economia va malament... (*veus de fons*), bé, que tenim més dèficit. És clar que és així. Les importacions creixen més que les exportacions perquè creixem molt més que abans, i vostè sap que el creixement de l'economia ve..., el motor del creixement de l'economia és el creixement de la demanda. Què és la demanda? La compra de béns i serveis. On es compren aquests béns i serveis? O bé a Catalunya, o bé a tota la península, o bé a l'exterior, que és el que està passant.

Clar que és així! Creixem per primer cop des de 1996, des del pacte Partit Popular - Convergència i Unió, deixem-ho clar. Creixem per primer cop a l'alçada de la mitjana espanyola: el 3,3 per cent. I vostè... I s'han creat llocs de treball –després li donaré les dades, perquè les tinc aquí– a una velocitat o amb una intensitat que no era corrent en anys anteriors.

Miri, vostè em parla d'increment d'impostos i de l'impost de l'aigua. Sobre l'aigua, jo li he de dir que els impostos sobre l'aigua han sigut sempre més alts a Catalunya que en altres comunitats autònomes d'Espanya. Jo recordo haver defensat a Madrid respecte del Pla hidrològic nacional i de la negativa dels catalans a acceptar-lo..., els vaig haver de treure quin era el rebut de l'aigua que jo pagava a casa meva: 285 pessetes metre cúbic, i estic parlant de fa tres o quatre anys –285 pessetes metre cúbic. Què vol dir això? Que efectivament a Catalunya d'aigua no en sobra, i que les inversions que s'han de fer per tenir-la i tenir-la neta són tan importants..., i ens hem

cuidat que aquestes inversions fossin fetes, de tal manera que el que nosaltres estàvem pagant..., suposo que ara les coses han canviat un mica, però el que estàvem pagant era francament superior, per metre cúbic, al que s'estava pagant en altres comunitats autònomes espanyoles, començant, per descomptat, per la de Madrid, però, fins i tot, per altres de les que tenien escassetat d'aigua i que, per tant, es podria pensar que tenint el mateix problema que nosaltres havien reaccionat demanant als seus ciutadans que fessin una aportació més gran. Doncs no ho van fer, nosaltres sí. Ara sí que ho estan fent, no hi ha més remei, no tenen altre remei.

«Els sectors agraris» –diu vostè– «demanen la dimissió del conseller.» Miri, els sectors agraris que no demanin dimissió de consellers són sectors agraris que no són sectors agraris, perquè, a veure... (*rialles*), els sectors agraris que no demanin que l'agricultura millori... –no sé si al conseller anterior li van demanar mai, però, per descomptat em trec el barret si ho va aconseguir, i un dia m'explicarà quin és el secret. Mirin... (*remor de veus*), escoltin, hi ha temes que requereixen un debat específic. No, no parlo del senyor Marimon, estava parlant de l'anterior conseller.

Miri, l'agricultura està vivint una situació, i vostè ho sap, molt difícil, enormement difícil, i a més, el que és pitjor de tot –i tornem a les expectatives–, una situació que no té –i ell ho sap, l'anterior conseller– perspectives de millorar. I no té perspectives de millorar perquè, com és ben conegut, la Unió Europea ha decidit, i els estats que la formen també ho han decidit, que de cara a una millor governació mundial serà necessari, està sent necessari que els països que són productors de productes agraris a preus molt inferiors als nostres, als quals nosaltres a vegades els exportem productes nostres a base de subvencions, necessiten d'aquestes exportacions que ens fan a nosaltres, d'aquestes importacions nostres, per poder millorar el seu nivell de vida. Jo recordo que una vegada vaig estar a la República Argentina amb el president Alfonsín i ell em deia: «Ustedes nos compran, ustedes nos venden trigo..., o, en fi, productes agraris, a cent, quan a nosaltres ens costen cent deu, però a vostès els costen cent vint.» Què m'estava dient? M'estava dient que la seva agricultura estava en crisi perquè la nostra agricultura subvencionada estava competint amb costos més alts, a la nostra que a la seva. Jo recordo que li vaig dir al president Alfonsín: «Tingui en compte que segurament, des del punt de vista, del modest punt

de vista europeu, que jo represento, la solució del seu país no està segurament, i només, en l'agricultura, sinó probablement en l'evolució dels sectors industrials i terciaris dels quals vostès estan mancats, perquè algun dia li passarà que això que vostè m'està dient a mi, a vostè li diran des d'altres països encara més endarrerits que el seu.»

Per tant, no facin demagògia sobre l'agricultura, per l'amor de Déu! no la facin. La primera vegada que s'ha fet un intent jo crec que seriós i ben enfocat de canviar la dinàmica de l'agricultura ha sigut en aquests dos anys sobre la base dels contractes d'explotació. Diran: «Tenen resultats els contractes d'explotació?» No en tenen perquè és una mesura que tot just s'ha posat en marxa, però n'han de tenir, s'han de buscar fórmules a través de les quals el tarannà de l'agricultura i la seva relació amb el sectors públic, concretament amb el Govern, canviï, i l'actual conseller ho està intentant.

I no parli de deslocalització, perquè si comencem a parlar de les deslocalitzacions que van protagonitzar els darrers mesos de la governació en la qual vostè participava, i, per cert, de forma eminent, no acabariem mai.

Cultura, papers de Salamanca, Comissió per la Dignitat. N'he parlat en moltes ocasions, però no són els agraïments verbals el que compta. Tinc des de... –i ho haig de confessar–, des fa molts anys, i ho sap la consellera, dubtes seriosos sobre la necessitat de l'existència de ministeris de cultura, i la tinc perquè em sembla que el model anglès està molt enraonat. I el model anglès no és la politització o la governamentalització de la cultura: tenen un pudor, que potser jo comparteixo en part, respecte que la cultura s'hagi de portar des del Govern. Això no vol dir que no s'hagi fet, i jo crec millor que mai, el que sí que és competència del Govern. I la competència del Govern és que les infraestructures de caràcter cultural que s'hagin d'anar posant en el territori, si pot ser no només en un sol lloc del territori com ha succeït en bona mesura fins ara, s'hagin de finançar amb impostos. Crec que això és així i que per tant hi ha d'haver una responsabilitat pública i governamental sobre aquesta matèria, però tinc una certa dificultat a acceptar la idea que la cultura mereix o ha de tenir o necessita una conselleria, un ministeri en el sentit clàssic de la paraula. Jo crec que la

gestió feta, precisament, en el tema dels papers de Salamanca, que és una de les coses que, evidentment, un govern ha de fer, és una mostra, jo crec que fefaent, de la bona marxa i de la bona gestió que s'ha fet en aquest terreny.

Treball. Vostè em diu que estem fent gir social cada dia. No ho vaig dir –en fi, no recordo haver dit una cosa semblant– però hi estem disposats, hi estaríem disposats perquè jo crec que a la societat s'hi ha de tornar sempre, no s'ha de deixar de tornar cap a la societat. Per què? Perquè la tendència natural dels governs és isolar-se en la seva pròpia dinàmica, la del que vostè no va presidir, però que en definitiva comandava, i la del que jo presideixo i comando amb el conseller primer. La tendència és sempre tancar-se amb una lògica i amb una dinàmica pròpies i oblidar, d'alguna manera, que en definitiva qui mana, qui ha de manar i qui té la veu alta, en definitiva, sobre el que passa –cada quatre anys, és evident, però que hauria de ser cada dia, d'alguna forma– és la societat, és el poble.

Vostè em diu que, sobre el tema de l'ocupació –aquí em surten les dades–, s'ha mantingut l'ocupació en 700.000 persones. És cert que hi han canvis en sectors, i potser les seves paraules hauran agradat –haurà tocat la barbata a algun sector, que ho està passant malament–, però sigui sincer i confessi, i admeti'm que l'ocupació no ha baixat, la global. Baixa el tèxtil i puja l'agroalimentari, precisament l'agroalimentari, que jo crec que aquí sí que tenim moltes coses a dir. El que no podem dir de l'agricultura fàcilment amb molta dificultat ho diem de l'agroalimentari, ho podem dir, un dels motors. I ho dic des de fa anys i panys i ho estic dient. Quines són les prioritats, quines són les prioritats industrials, econòmiques de Catalunya? L'agroalimentari, per descomptat, i la societat del coneixement i la tecnologia. Això, sense cap mena de dubte, és aquí que ens juguem moltes faves, justament.

Miri, parlem ara de l'Estatut a Madrid, que ha sigut en part l'inici i en part també el final de la seva intervenció. Vostè insinua que no es pot fer un canvi de Govern perquè Madrid no ho aprofiti per retallar l'Estatut. Sobre això ja li he contestat. Vostè insinua que des del Partit dels Socialistes de Catalunya manen sobre el president, que el PSC va dir que defensaria totes les esmenes. Vostè insisteix en aquesta cosa que jo li he retret una mica al principi, que tàcticament és admissible però no el portarà enlloc,

que és mirar de posar una «cunya» entre el president i el seu partit. Bé, és lícit, vostè ho pot fer..., no, no, vostè ho pot fer. En fi, no passa res, cadascú pot fer el que vulgui, però estigui tranquil perquè aquesta..., en fi, aquest intent de separació, sobretot si va protagonitzat per vostè, no prosperarà, al contrari.

Ens vam equivocar? Possiblement hi han errors. Per què no hem d'admetre? Si no és que vostè em nega que es pugui tocar cap coma de l'Estatut en la seva tramitació. Que, per altra banda, vostè protagonitzarà en bona mesura, en el debat em refereixo sobre l'Estatut, a Madrid. Si es toca vostè m'haurà admès, doncs, que hi ha coses que són perfectibles, que ens hem pogut equivocar en algun punt o que hem de cedir en algun punt sense haver-nos equivocat; les dues coses. Pot ser que haguem de cedir en coses que no ens vam equivocar però que no podrem aconseguir per la força política relativa que tenim, que jo crec que és enorme. I li puc parlar en primera persona de discussions que he tingut en els darrers dies a Madrid, d'una, diguem-ne, d'una virulència molt considerable, amb diverses forces polítiques, és a dir, amb totes les forces polítiques. I li he de dir que, a més, en alguna d'aquestes discussions –i com que ha sortit públicament doncs ho puc dir tranquil·lament aquí– vaig tenir la defensa aferrissada del que jo estava dient per part de l'anterior president de la Generalitat de Catalunya, que hi era present.

Fitxer 9

de manera que, com és evident, el debat que tindrem a Madrid, per descomptat, és el debat més important que hi haurà hagut a Espanya durant molts anys. I la prova del que estic dient és que Espanya està començant a reconèixer que els grans temes d'Espanya es diuen: un, el que sigui; dos, Catalunya; tres, País Basc. I aquest reconeixement jo crec que, tot i que és indicatiu que no hi ha una disposició amable, per dir-ho així, a admetre les propostes que nosaltres li estem fent, la proposta que estem li fent, a Espanya, també és un reconeixement de la força dels nostres arguments, perquè, en definitiva, és un reconeixement de la singularitat de Catalunya i d'alguns altres pobles de l'Estat que tenen el caràcter de nació. És un reconeixement que som una nació.

Aconseguirem convèncer Madrid, justament sobre la base d'aquests arguments i d'altres, en algun sentit, més potents, més objectius que no pas aquest, que és més subjectiu, que efectivament som una nació i que Espanya és una nació de nacions? Doncs, miri, un dels errors que jo crec que vam cometre, però me'l perdonin, perquè possiblement no és esmenable, i, per tant, no se'l prenguin com una proposta addicional, és que en algun punt es deia, en algun punt del Preàmbul es deia en el projecte: «Catalunya és una nació en l'Estat espanyol», i es va treure «l'Estat espanyol». I si es va treure, es va treure, punt. Però jo els dic... *(Veus de fons.)* Es va treure, es va treure, en l'últim minut i en l'últim passadís i no em facin dir com ni de quina manera, perquè no ho sé a més. Sé que es va treure. I d'aquesta manera, podríem insistir que la menció federal o la menció de la nació de nacions hauria d'haver estat probablement més contundent. Això són errors. Tothom pot opinar. I jo opino que hagués estat millor que hi fossin, no dic que sigui un error no haver-ho fet o haver-ho canviat; dic que hagués estat millor no canviar-ho o que hagués estat millor que hi fossin.

Jo no dispo –i torno a la crisi de Govern, perquè vull que quedi clar aquest tema abans d'acabar– de la llista completa de dimissions i de canvis dels governs de Convergència i Unió. En vint-i-tres anys Jordi Pujol en va fer vint-i-tres, de remodelacions. Vint-i-tres. Una per any. A més dels canvis de govern que comportava l'inici de cada legislatura. Recordo en particular la dimissió de Joan Rigol l'any 85. I la recordo perquè, d'alguna manera, Joan Rigol el que va fer va ser una cosa que no s'adeia amb el que era la filosofia central dels governs de Convergència i Unió durant aquests anys, que era pactar –que era pactar. Va fer el pacte cultural. I hi han dues persones, com a mínim, en aquesta cambra que el vam signar: el conseller de Política Territorial, Quim Nadal, com a alcalde de Girona i president de la Federació de Municipis de Catalunya, i qui us parla, com a alcalde de Barcelona. Amb gran solemnitat, al Palau de la Generalitat. Totes les organitzacions municipalistes i el Govern de la Generalitat signaven que la cultura –i anaven pel camí que abans he indicat, consellera– era una cosa que s'havia de fer una mica per damunt o a part, s'havia de dur per damunt o a part de la querella partidària. Doncs bé, què va durar això? Quant va durar el pacte? Doncs, va durar fins que Joan Rigol va plegar, i va

plegar justament perquè no durava, perquè allò no funcionava. Recordo que el conseller Francesc Sanuy va dimitir en solidaritat amb Joan Rigol en aquell moment. No sé si és que aleshores nosaltres no teníem la sensibilitat a flor de pell que vostès tenen ara respecte als nostres canvis, però, en tot cas, no recordo que en aquell moment hi hagués hagut un debat en aquesta cambra, senyor president –i ja era important, eh?, ja era important la qüestió–, que hi hagués un debat en aquesta cambra sobre l'oportunitat d'aquestes decisions.

Però la més remarcable de totes les dimissions –però la més remarcable de totes les dimissions–, la que va comportar la reestructuració del Govern, va ser la de Josep Antoni Duran Lleida, el febrer del 2001, després de perdre contra vostè la carrera successòria de Jordi Pujol dins mateix del Govern de la Generalitat. Duran Lleida va anunciar la seva dimissió un mes abans de fer-la efectiva. Era el president del segon partit del Govern. I per mi, si vostè em demana mostres d'inestabilitat parlamentària, més gran que aquesta no n'he vist cap. L'aleshores president va haver de fer tres governs en un any i mig –en un any i mig–, i quan va plegar Duran Lleida va haver de fer el quart. Sapiguem de què parlem quan se'ns omple la boca de desqualificacions i paraules suposadament greus.

Senyor Mas, la seva demanda de moció de confiança, en certa manera, calia per a completar la panòpia de despropòsits de moció de censura del senyor Piqué del Partit Popular, retirada, i la querella de CiU, també retirada. I encara podria afegir-hi, com a galdós precedent, el despropòsit i la desconsideració institucional de la no-resposta de Jordi Pujol a la Moció de censura que jo sí que vaig presentar reglamentàriament (*Remor de veus.*). Si parlem de despropòsits, vostès en tenen un llarg historial, tant al Govern com a l'oposició. Ara, qüestió de confiança, que ja li anuncio que no presentaré, perquè vostès demanen una moció de confiança. Hi insisteixo, no la presentaré, perquè aquest debat s'ha convertit en un debat, gràcies a vostès sobretot, sobre la confiança de la cambra en el president. I en acabar el plenari ho sabrem. La confiança es demostra dia a dia i la confiança la veiem en cada votació de cada llei en el Parlament; la confiança, la veig a cada Consell Executiu; la confiança es demostra també amb l'exercici franc de les discrepàncies i en el diàleg

permanent per superar-les. Tot això no fa ni fred ni calor dintre del respecte que CiU sap que tinc al seu expresident i el respecte que li tinc a vostè, senyor Artur Mas, que vostè coneix. Especialment després d'haver conduït Convergència i Unió a l'acceptació d'una reforma estatutària que representava, en certa forma, l'admissió d'un deure no complert per part de les majories parlamentàries anteriors.

Val a dir també que la Carta Municipal de Barcelona va perdre quatre anys a causa de l'actitud de Convergència i Unió. I el senyor Mas ho recorda. Ja sé que aleshores vostè no manava, però va ser així, una carta municipal que s'havia començat l'any 80 i que tot just ara s'està aprovant o s'acaba d'aprovar, o encara li falta alguna cosa, segurament. Doncs bé, va haver-hi un moment que estava aprovada per tots els grups de l'Ajuntament de Barcelona, i Convergència i Unió en el darrer moment se'n va retirar.

A mi em diuen sempre el contrari. A l'actual president no li diran mai: «Actua contra la teva consciència», perquè no ho acceptarà. Simplement, estic disposat a escoltar les raons del tripartit, només faltaria. I suposo que el president Pujol ho va fer quan feia els seus canvis, devia parlar, suposo jo, amb els consellers abans de dir-los «marxeu» o abans de dir-los «entreu» (*remor de veus*). Suposo que us ho deia. No era el motorista, com a Madrid, parlava. Doncs, jo també ho faig. (*Remor de veus.*) Simplement, simplement, el tripartit és la primera... Perdonin, si els interessa el tema, segueixo, si no, no caldrà. El tripartit és la primera experiència històrica a Catalunya d'una coalició política de gran abast. Mai a Catalunya no hi ha hagut un govern de coalició. Em diran: «Sí, n'hi van haver.» D'acord, hi van haver alguns empelts, diguéssim, en els primers governs. Concretament, Esquerra Republicana va participar en alguns. Ara, suposo que no em voldran convèncer que Convergència i Unió era una coalició de govern? Va tenir més problemes que la nostra coalició de govern dintre de la seva coalició de partit, i això es reflectia en el Govern. Però, que jo sàpiga, Convergència i Unió és una coalició no de govern, sinó de partit.

Mirin, ho torno a dir, el tripartit és la primera experiència històrica a Catalunya d'una coalició política de gran abast. Macià no en va fer. No en va tenir temps, per altra banda. Va ser molt breu el seu mandat. Companys en va fer amb la Unió Socialista de

Catalunya, amb el Partit Nacionalista Republicà i amb la Unió de Rabassaires, però sempre amb presències pràcticament testimonials d'aquests. O sigui, un govern com aquest –un govern com aquest–, en què hi ha forces polítiques molt robustes: els Socialistes, Esquerra Republicana, Iniciativa Verds, que és l'hereva del partit que més va fer perquè tots nosaltres avui estiguem aquí –us ho dic amb tota sinceritat– en el moment que durant el franquisme calia tenir una força organitzada i potent. L'hereva, dic, d'aquella força. El nostre Govern, doncs, és la primera experiència històrica, aquest Govern és la primera experiència històrica de govern català de coalició en el sentit total de la paraula, com la italiana o l'alemanya actuals.

Per cert, en la italiana hi ha tres partits amb conceptes totalment diferents i baralles constants: Bossi és independentista del nord, Fini, mussolinià reconvertit, i Berlusconi no se sap, deixem-ho córrer (*rialles*.) El dia que trobin en les nostres discrepàncies un 10 per cent de les facècies de la coalició de dretes italiana, que conec bé, aixequin el dit. Aixequin el dit aleshores.

Per no parlar dels titulars de la premsa alemanya sobre el nou govern Merkel. La cancellera només pot confiar, diuen els titulars, en un ministre. I ja veurem quantes setmanes dura la negociació.

Farem un govern més concentrat i cohesionat i amb l'experiència adquirida i, per tant, més coherent, amb una confiança mútua reforçada. I el farem amb paciència i amb respecte mutu. Respecte que en realitat ha crescut al llarg dels breus dos anys que duem..., *dos anys*, d'experiència compartida, malgrat la natural tendència de cada partit a cercar les causes dels problemes en els altres. Però això és llei de vida i per això estan els partits. Cosa que entre nosaltres succeeix en *menor* mesura que en els exemples internacionals que he citat i infinitament menys –com he dit en començar– que entre CDC i UDC, tot i que no eren un govern de coalició, sinó una coalició en el Govern.

La meva estima pels membres del Govern és absoluta i total per a tots i cadascun d'ells, i ho saben, a més. Valoro la seva tasca, en cert sentit, pionera, després de vint-i-cinc anys a l'oposició. Exercici que, com vostès estan comprovant, genera certs tics. I no solament la valoro, sinó que en alguna mesura em costa de dur endavant una

cosa que haig de fer. Perquè la ciutadania mereix un govern que al cap de dos anys sàpiga treure conseqüències del que ha passat, de les seves disfuncions i corregir-les, sobretot per una raó, o si volen, a més a més per una raó, perquè aquest Govern passarà a la història com aquell durant la vigència del qual Catalunya va reformular la seva relació amb els seus ciutadans i la relació amb Espanya. Totes dues coses alhora. I ho va fer amb la força del quadripartit, en el primer cas. I aquesta majoria parlamentària quadripartita en el cas de l'Estatut i, quasi diria, aquesta cambra tota sencera, incloent la petita però digníssima oposició en aquest tema, passarà a la història com la dels pares de l'Estatut. Això és evident. I no vull donar noms, però tots sabem l'esforç i el treball i l'èxit d'una colla de diputats, amb noms i cognoms, que hi han deixat tot el saber i tot el seu temps durant més d'un any i mig. Perquè els ho aviso: hi ha hauran canvis en l'Estatut, però no canvis en els conceptes de fons i substancials. Ho torno a dir. No n'hi poden haver.

El que hi ha segurament a Espanya és una reacció lògica després de vint-i-cinc anys de lenta però ineluctable disminució i aprimament dels conceptes inicials de l'autonomia. Després d'una cataracta de lleis orgàniques que van rebaixar aquell concepte, les tres primeres lleis orgàniques de l'Estat, les tres primeres lleis orgàniques van ser: la Llei orgànica electoral, la Llei del Tribunal Constitucional i les dues estatutàries, Euskadi i Catalunya. Però després n'han vingut desenes, de lleis orgàniques, que podien i, de fet, han esberlat, el vigor de la nostra Llei.

Mirin, no es tracta de tornar enrere, sinó d'obrir una altra etapa d'avenç, que mereixem des de fa una colla d'anys. I en això la fidelitat de l'interès general dels líders dels partits, que normalment han de ser parcials, el mateix nom ho diu, partit és part, ha estat literalment sensacional. Ha estat realment a l'alçada dels interessos del país, i compte, i d'Espanya –i d'Espanya.

Dit això, hem de passar pàgina. Els senyors Mas i Carod i la senyora de Madre aniran al Parlament espanyol a defensar la presa en consideració, i ho faran bé. S'inicia un camí que ha de durar al voltant de nou mesos fins que torni a casa per ser referendat o rebutjat pel poble de Catalunya. El senyor Saura no hi serà en defensa de l'admissió, perquè no hi cap. (*Rialles.*) No és que estigui gras, no és que sigui gros, no

hi cap, però el senyor Saura ha estat, des del Govern personalment i a través de l'Institut d'Estudis Autonòmics, l'autèntic conductor del comboi de l'Estatut, i això ho sap tothom en aquesta cambra. Aquest Govern, però, vol, i el seu president vol, que quedi clar que, tot això a part, la feina que han fet els parlamentaris i l'obra del Parlament en matèria de l'Estatut és el que compta. Hi han hagut

Fitxer 10

[personals] hi han hagut intervencions, jo crec, que molt destacades, com la que acabo d'assenyalar, i que seria injust que no fes o que trigues més a fer, s'ha de fer ara. Però hi ha hagut sobretot la feina del Parlament. Ha sigut el Parlament de Catalunya l'autor del text i el que a última hora ha sigut capaç de crear, de posar en marxa, de donar vida a una criatura que té molt de futur.

El Govern, entretant, ha posat en marxa una nova manera de governar, no solament pel caràcter tripartit de la seva composició, que ja ha estat una novetat, sinó per la novetat, la frescor i la proximitat a la gent de les polítiques encetades.

Ara hi volem donar, hi vull donar un nou impuls, i el donaré, el donarem. Els tres partits poden trigar uns dies a posar-se d'acord sobre les propostes que els faré, però ja em coneixen. No sóc impacient però sóc perseverant: tindrem nou govern. (*Remor de veus.*)

Els vaig dir ahir que les prioritats són..., els vaig dir ahir que les prioritats són... (*Pausa.*) Tindrem nou govern, tindrem canvis. Els que calguin. Els vaig dir ahir que les prioritats eren seguretat, seguretat i justícia, parant compte de la justícia; més encara que els impostos, està essent el darrer bastió de les resistències a la descentralització. Prioritària, per tant.

Segona, entomar el repte de les edats difícils amb especial èmfasi al que fa referència a l'habitatge i als joves i a l'escolarització de zero a tres anys, perquè ambdues coses tenen a veure amb els joves i amb les joves parelles. Les dues coses hi tenen a

veure. En relació amb les seves capacitats que són..., a les capacitats dels joves, que són més grans que abans. Però també respecte a les condicions d'estabilitat de la seva feina o del seu negoci o del seu projecte personal, que són més precàries. En saben més i poden menys. I també ho passen malament respecte de la forta tirada que en aquestes condicions tenen el que jo ahir anomenava «les noves possibilitats d'evasió» –i ja m'entenen el que vull dir.

La següent és infraestructures. Estem mal o poc connectats per tren, carretera, aire i telemàticament, i necessitem congriar els interessos d'un espai europeu més gran. Desapareixen les fronteres; nosaltres som més xics. Si no ens ajuntem amb algú més no tindrem la talla per poder ser algú en aquest espai més obert. La Catalunya estricta es queda petita quan les fronteres cauen i les empreses augmenten en mida i disminueixen en nombre. Les grans empreses.

I tercer, tecnologia. Perquè anar al davant en els mètodes, ésser punters en recerca, tenir les millors comunicacions i fabricar no solament productes sinó noves maneres de fer productes és el secret de la felicitat, per dir-ho així, des del punt de vista econòmic, científic i humà, en definitiva. Tot això amb el respecte degut al medi, amb l'atenció deguda al món rural, que és el més fràgil, i la sensibilitat deguda al paisatge, que l'estem tenint. Cosa que no es va tenir. Que no es va poder tenir, em diran. Segurament. Segurament era molt difícil de tenir-la després d'aquella onada de «desarrollisme» que ens... L'altre dia a Piera em deia l'alcalde: «Mira, el que veus aquí...» I jo li deia: «Tens una ciutat molt maca»; té una ciutat molt ben urbanitzada. Molt bé. (*Remor de veus.*) Amb els problemes que sabeu, dramàtics i tràgics. Però també amb una escampada de petites construccions, de casetes, de torres, que aleshores van ser probablement llocs d'esbarjo i que finalment s'han convertit en «vivendes» permanents.

I ell em deia: «Mira, vols que et digui el calendari d'aquesta situació? El calendari és: finals seixanta - anys setanta, una expansió extraordinària de la construcció d'aquestes torretes que ara són ciutat; anys vuitanta, primers anys de la democràcia, legalització d'allò, forçada, d'allò que s'havia fet.»

Bé, doncs, nosaltres estem, jo crec, en aquest moment en condicions de reconduir tot això i de fer-ho amb el respecte degut al medi. Fins i tot de recuperar, d'alguna manera, la falta de respecte, el perdut. L'economia i la prosperitat que es deriven del creixement sostingut i sostenible, de la innovació i dels emprenedors, dels nous i dels vells, està a la base del nostre programa.

Doncs, bé, aquest Govern tot això ho té molt clar, més clar, lògicament –lògicament–, que els anteriors. I posarà en marxa la seva segona etapa, més focalitzada en *les* polítiques –*les* polítiques– que en *la* política, per dir-ho així; més en la vida que en la llei; més en els ajuntaments i la devolució de competències als ajuntaments, i en l'euroregió, que en les banderes i les proclames nacionals –els ho dic clarament–; més en la felicitat dels ciutadans que en la preservació dels principis. És bo tot allò que millora la vida de cadascú i la de tots, i que la millora no a costa del futur, sinó a costa d'atacar el malbaratament i combatre la manca de civisme.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'honorable senyor Artur Mas.

El Sr. Mas i Gavarró

Bé. Gràcies, senyor president. Li he de dir, senyor president, que, després d'escoltar-lo atentament durant una llarga estona –de la qual jo no disposo, d'acord amb el Reglament–, jo realment surto molt preocupat de la seva intervenció. Però molt. Li ho dic amb la mateixa cordialitat amb què vostè, doncs, s'ha adreçat a nosaltres, i fins i tot també amb el mateix afecte.

Però surto tremendament preocupat. Perquè hi ha una cosa que encara és pitjor que no fer res, que és no tenir consciència que s'ha de fer. Això és definitiu. És a dir, jo encara podia pensar que vostè se n'adona, de la gravetat de la situació, i que no hi pot fer res. Això és molt fumut, molt contraproduent, però es pot arribar a entendre. Ara, no tenir consciència del que està passant –crec jo, eh?, per les paraules que he sentit– això, doncs, és d'una gravetat realment extrema.

Jo no sé si vostè està atent a les circumstàncies i al que està passant però si ho està i no s'adona del que està passant en el país, en les seves institucions, aleshores, evidentment, no hi ha solució possible. Nosaltres n'hi hem ofert tres, que les tres són possibles. No només una: les tres eren possibles. I vostè diu que no passa res.

És més, diu que el que ha passat ara ja passava, doncs, en altres èpoques i que no passa res, vaja, que, escolta, que als governs anteriors els passava exactament el mateix. I als governs italians sembla que també. No sé si Itàlia és el gran model que hem d'imitar. Jo em pensava que el de Catalunya era millor, des d'aquest punt de vista, però veig que no, que vostè es repenja, per dir-ho així, en el model italià per agafar-lo com a exemple, no precisament del que hauria de ser un model a imitar, des d'un punt de vista polític. Però, bé, això deixem-ho córrer.

El que sí que li vull dir és que, al fil d'això, vostè, en algun moment de la nostra intervenció, de la meua intervenció concretament, de les declaracions que hem fet aquests darrers dies, en algun moment, vostè pot haver arribat a la conclusió que li estem discutint la capacitat de canviar el Govern? Senyor Maragall, que no li ho hem discutit! Si li estem suggerint que ho faci, des de fa mesos. I li ho he dit. Vostè es podia presentar en aquest debat de política general anunciant aquí el nou Govern i la nova estructura. Si hagués pogut, si l'haguessin deixat. Era una solució d'un president que fa de president. I li he dit més –i, escolti'm, en això ja no sé si les oposicions dels últims vint-i-tres anys haurien actuat igual–, li he dit: «Encara que no ens hagués agradat, li hauríem donat suport.»

Ja és gros que li doni més suport Convergència i Unió que el tripartit! Ja és gros! (*Veus de fons.*) No, no li estranyi, no. Li dic des d'aquí, de la tribuna, públicament i solemnement. No li estranyi.

Per tant, escolti, vostè no ho ha fet, això. Si és el que li he estat reclamant. Per tant, no digui ara que és que resulta que no es pot canviar el Govern, o que sí que es pot canviar però que normalment hi ha dificultats quan es canvia el Govern. Ja ho sabem que n'hi ha, de dificultats! Però no estem parlant de si es pot canviar el Govern o no. Té tota la capacitat per canviar-lo. És més: com que li reconeixem aquesta capacitat, per això el que estem dient és que, si no la pot exercir quan vostè vol i com vostè vol,

el que queda afeblida és la Presidència de la Generalitat com a institució. Això, home, és la pura evidència! Això és el que li estem dient! I això és sentit de país, i no altra cosa, sentit de país.

Després... Permeti'm que li digui una cosa. Jo no cauré en cap mena de provocació. Ja m'he fet el ferm propòsit de no caure-hi de cap manera, absolutament de cap manera. Per tant, no m'hi busqui, en el terreny d'aquesta confrontació, i, a més a més, diguem-ne, orientada cap al passat, perquè no m'hi trobarà. Només li diré una cosa, només una. El president Pujol, efectivament, va canviar els governs moltes vegades. I era el seu dret, com tots els presidents dels governs. Ara, li asseguro una cosa: sempre que el va voler canviar el va poder canviar. Sempre –sempre. Sempre. I mai, mai, mai, en vint-i-tres anys –no en vint-i-tres mesos, sinó en vint-i-tres anys–, mai, per una crisi de govern, va col·locar les institucions del país, Presidència de la Generalitat inclosa, en una situació de manca de credibilitat.

Si vostè, si vostè no s'ha assabentat que això és així, llegeixi –unànimement– el que diu tothom. No, no els diaris... Bé, vostè en fa molt cas, dels diaris, per altra banda, segons sabem. Per tant, escolti, no és només els diaris: els diaris, les tertúlies, la gent que parla d'una manera, la gent que parla d'una altra. És un clam. És un clam que hi ha un president que, volent exercir una funció que li correspon exclusivament a ell, no la pot exercir en el temps que la vol exercir precisament perquè qui li ha donat suport per ser president li nega ara aquesta capacitat, almenys momentàniament.

I deixi'm també dir una altra cosa. Encara que vostè faci després el canvi de govern, que suposo que l'acabarà fent, és clar, encara que el faci, el mal, senyor president, ja està fet. I el mal és irrecuperable si no es prenen solucions de fons. I les solucions de fons passen per això que li hem estat comentant.

Un parell de referències al tema de l'Estatut, perquè vostè s'hi ha referit a bastament. M'estalvio els comentaris de tot ordre sobre el mèrit d'aquell, el mèrit d'aquell altre, el protagonisme d'aquest o el protagonisme d'aquell altre. Em sembla insòlit que en aquest moment haguem d'estar encara reconeixent a un conseller, a no sé qui, el mèrit de tot plegat. El mèrit és de tots i ho hem reconegut tots així. No cal que hi aprofundim més, en això. És conegut.

Ara, vostè diu, i això sí que em preocupa, que la nostra tàctica és crear una..., vostè diu una «cunya», una falca entre el president i el Partit Socialista. No li nego que si nosaltres identifiquem en un procés complex de país que el president pot ajudar en un determinat procés, evidentment, en traiem profit, però no personal, ni partidista. Perquè suposo que, la votació que es va fer aquí el 30 de setembre, ningú pot considerar que és un tema personal o partidista. Deu ser un tema de país, no? Ara... Perdoni'm, senyor president, si m'escolta un moment... *(Pausa.)* Nosaltres no creem per tàctica cap falca entre vostès. El que hi ha, provocat per vostès, és un autèntic precipici, entre vostè i el seu partit. Com s'ha demostrat durant aquests darrers dies. I, després, encara em preocupa més una altra cosa. Encara em preocupa més que vostè digui que si es toca potser és perquè acabarà sent més bo. Per cert, hi ha algun partit del tripartit que diu que no s'ha de tocar «ni una coma». Dels seus, del tripartit, n'hi ha alguns que diuen que no s'ha de tocar «ni una coma». Jo no ho he dit mai d'aquesta manera. He dit sempre que hem de defensar íntegrament l'Estatut que va aprovar el Parlament de Catalunya el 30 de setembre. I això no és exactament el mateix. Vol dir que la nostra actitud ha de ser una actitud de defensa integral del que va aprovar el Parlament pel 90 per cent dels vots el 30 de setembre.

Ara, em preocupa molt que vostè ja hagi interioritzat que, si es toca en el tràmit de Madrid, cosa que nosaltres no hauríem de desitjar, és que és segur que quan ho toquen pot acabar sent millor. No senyor: si ho toquen, senyor president, acabarà sent pitjor. I això també ho sap tothom. Potser vostè encara no, però ho sap absolutament tothom –tothom–, que si es toca acabarà sent pitjor.

Li agafo la paraula en un sentit, en un sentit molt

Fitxer 11

determinant, molt determinant. Vostè diu, en un exercici que jo no comparteixo i que em sembla, a més a més, absolutament improductiu, que el concepte de nació i el model de finançament és més obra de vostès que dels altres. No cal que s'excusi, ja li ho dono per bo..., vaja, no li ho dono per bo, perquè vostè sap que no és veritat; però és igual, com que jo no estic en cap carrera de mèrit, m'és absolutament igual. Ara, si tan, tan, tan patrimoni és seu, espero que en aquests temes, efectivament, no es toqui

ni una coma. *(Remor de veus.)* Ens hem entès, en això? Que en aquests temes, que són temes vertebrals, no es toqui ni una coma, perquè si tan patrimoni és seu i el Partit Socialista és el mateix aquí i allà, doncs, escolti'm, aleshores s'ha de ser coherent en els temes més importants i més decisius de país.

No puc fer referència, pel format del debat, a temes sectorials que vostè ha comentat. Només li comentaré dues coses, molt ràpidament.

Jo li he dit, i em sembla que també tothom ho ha entès, que els governs no ho poden resoldre tot, i això és cert; ni el seu, ni els del passat, ni els dels futur tampoc. Els que tenim experiència de govern ho sabem i ho hem de reconèixer, no per humilitat, sinó simplement per realisme.

Ara, el que sí que li dic és una cosa: els governs sí que poden estar sempre al costat de la gent, això ho poden fer sempre, i vostès, en àmbits molt sensibles de la vida d'aquest país, de la vida econòmica i de la vida social, i d'altres àmbits de la societat, vostès, al costat de la gent, no hi estan. I ara li'n posaré un exemple en el camp del gir social.

Ens van anunciar, un cop més a bombo i platerets, la llei de pensions mínimes; aquest és un programa, un projecte que figura en el seu programa de govern. Sap quan l'havien de tenir presentat, senyor president? El 30 de desembre del 2004 –30 de desembre del 2004. Estem a 19 d'octubre del 2005, i ara ens anuncien que tot això entrarà en vigor l'1 de gener del 2007.

Però saben –ens ho acaba de dir el senyor Bargalló aquest matí–, saben el més gros de tot això? Quan Convergència i Unió va presentar, fa ja uns mesos, una iniciativa perquè s'aprovés aquesta llei de pensions mínimes, vostès ens van donar una excusa genial; ens van dir: «No, perquè, l'agenda del Govern, no la marca l'oposició.» Senyor Nadal, va ser així? *(Pausa.)* I ho conformi, no? *(Pausa.)* Moltes gràcies, perquè ara ve el que li he de dir.

Jo li demano una cosa, a tots vostès: reuneixin-se un dia amb les persones que representen aquest col·lectiu. Facin-ho, amb tots ells; nosaltres ho hem fet més d'una vegada. I, quan a aquesta gent –que molts d'ells cobren 300 i 350 euros al mes i,

evidentment no els sobra res, més aviat els falta— els expliquin tota la història d'aquest procés, aleshores els diuen que, evidentment, l'oposició no pot marcar l'agenda del Govern. Segur que quedaran immensament feliços i immensament satisfets.

I aquest era un compromís seu, i també nostre, i per tant els podíem ajudar aquí, i els podem ajudar. Era tan fàcil com prendre en consideració la iniciativa de Convergència i Unió, després d'un incompliment seu de calendari. Però, és clar, això no, perquè això voldria dir que l'oposició marca l'agenda del Govern que el Govern no sap o no vol complir. I qui en rep de conseqüències?, qui en paga el preu, de tot això? La gent que pateix i la gent que té necessitats.

Acabo amb les solucions que vostè tenia i no adopta. Vostè diu: «No hi haurà qüestió de confiança, no hi haurà dissolució del Parlament.» Si vostè tingués plena consciència del que està passant, jo li asseguro que no despatxaria aquesta situació de la manera que l'està despatxant. Li ho torno a dir: un president vol exercir les seves funcions, no pot perquè no se'l deixa per part dels seus; un govern ha deixat de confiar en el seu govern, en el seu propi govern, un president, i a més a més els partits que li van donar suport i el van fer president, en aquest moment, no hi confien com haurien de confiar-hi. Vostè creu de veritat que en aquestes condicions es pot anar a negociar a Madrid un tema tan complex com l'Estatut?, ho creu de veritat?, fent ficció que no ha passat absolutament res?

Segurament ho deu pensar. Sap per què? No perquè pensi en el país en aquest cas, vostè no està pensant en Catalunya...

El president

Senyor Mas...

El Sr. Mas i Gavarró

...vostè no està pensant en Catalunya, vostè està pensant en la seva..., no en la seva personal, sinó en la seva supervivència política, que no és el mateix —no és el mateix. Si pensés en Catalunya, alguna d'aquestes solucions, especialment la darrera, en aquest moment la portaria a terme.

I deixi'm dir-li una última cosa, i acabo definitivament. Jo li vaig demanar que no es pogués dissoldre el Parlament el 27 de juliol de l'any 2005, d'enguany, per escrit; era una de les cinc condicions que va posar Convergència i Unió. Finalment vostè les va acceptar. Per tant, escolti, no som nosaltres que teníem interès que hi haguessin eleccions; són vostès els que amb la degradació de la vida institucional, amb aquesta greu crisi en la qual han instal·lat les institucions del país, al final no hi posen més remei.

Moltes gràcies.

El president

En nom del Govern, intervé l'honorable conseller primer, senyor Josep Bargalló.

El conseller primer

Senyor president, senyores i senyors diputats... Senyor Mas, ahir a la tarda, per curiositat intel·lectual, vaig entrar a la pàgina web de la Fundació Ramon Trias Fargas. I sap què hi vaig trobar? El que alguns –alguns– opinadors avui publiquen, el que alguns –alguns– tertulians avui expressaven a les ràdios i el discurs que vostè ha fet. És un document de la Fundació Trias Fargas que diu [#], que situa [#] un president desautoritzat i un govern moralment cessat, de crisi de govern a crisi institucional; hi ha els arguments que vostè ha fet servir.

Aquests són, evidentment, per tant, uns arguments fins i tot anteriors al discurs del president de la Generalitat d'ahir; és un document que vostès tenen, anterior al discurs del president de la Generalitat d'ahir. I és un document que té frases literals del que vostè ha dit, i que jo respecto perfectament, perquè la manera com es preparen les intervencions en els debats..., són maneres absolutament, evidentment, que demanen dies de preparació. Però el cert és que aquí hi ha uns arguments que jo crec que són uns arguments que no responen al que el president de la Generalitat va dir ahir i al que la situació d'ahir i d'avui..., es planteja en el debat.

Però, primer, el que és cert és que vostès no accepten el pacte del Tinell, i tenen tota la legitimitat de fer-ho; vostès no accepten el pacte del Tinell, i tenen legitimitat de fer-

ho. No l'accepten en la forma, no l'accepten en el fons, i no l'accepten en el sentit de les polítiques socials i territorials que el pacte conté.

I vostès ara podem dir-me: «És que no estem d'acord amb algunes d'aquestes polítiques.» Segur. Per això segurament, el pacte del Tinell, el signem els que el signem, que som els que estem d'acord en el sentit de les polítiques que s'hi dibuixen, des d'un punt de vista social, des d'un punt de vista territorial, des de qualsevol punt de vista.

El pacte del Tinell conté compromisos, i aquest Govern ja n'ha executat molts, d'aquests compromisos, molts, moltíssims. Un d'ells, per exemple, era el Pla de l'energia. El Pla de l'energia, que és el primer que es fa a Catalunya en vint-i-tres anys, dissenya les directrius polítiques del desenvolupament energètic a Catalunya, del consum de les fonts d'energia i del seu transport, seguint paral·lelament les directrius europees en aquest sentit, per primera vegada en vint-i-tres anys. Fins ara, les polítiques energètiques en el nostre país eren polítiques empresarials. A partir del Pla de l'energia, les polítiques energètiques en el nostre país seran eminentment polítiques, que vol dir també socials, també territorials, també empresarials. Aquest és un pas endavant i és un compromís.

Ha estat fàcil? És clar que no. Però no per desacords en el Govern: no ha estat fàcil perquè no és fàcil fer de nou i no és fàcil sumar els interessos socials i econòmics i territorials i ambientals del consum i de la generació, del transport i l'emmagatzemament, no és fàcil, però ens sentim orgullosos d'haver complert no només un compromís del Tinell, sinó d'haver elaborat un document. I, com això, li'n podria posar molts exemples.

En el tema, deia, de la Xarxa Natura 2000 i les ZEPA, nosaltres hem fet una cosa inaudita. Sap què és? Anar a la Unió Europea, personar-nos en els procediments que la Unió Europea tenia contra la Generalitat per incompliment de la Xarxa Natura, per incompliment de les zones ZEPA, i que amenaçaven no donar cap suport al canal Segarra - Garrigues, personar-nos-hi i fer plantejaments de solucions que permetessin que la Unió Europea acceptés una proposta de Xarxa Natura 2000 i zones ZEPA nostra i no ens imposés la seva, que era l'amenaça amb la qual ens vam trobar

davant de la Unió Europea per no-personació anterior, d'anteriors governs, i, a la vegada, que la Unió Europea ens continués donant els ajuts que ens han de permetre tirar endavant el canal Segarra - Garrigues, que el volem tirar endavant, l'estem tirant endavant, el tirarem endavant i, a més a més, amb la proposta nostra de Xarxa Natura 2000, no amb una d'imposada per la Unió Europea per manca de proposta pròpia i que ha de ser equilibrada.

Però, podríem estar, diguem-ne, en molts aspectes d'aquests..., els quals són el compliment del pacte del Tinell, que és el nostre model de programa polític, i és el que tirarem endavant. I jo li accepto perfectament que no coincideixi amb el seu, i, per tant, entrem en el debat de si és millor o no és millor, i en el debat de si el complim o no el complim, no el en debat de per què es va signar. Es va arribar a un acord, l'acord hi va ser, l'acord es manté, el manté el Govern, el Govern té la voluntat absoluta de complir el pacte del Tinell, i la mantenen els partits polítics, els grups parlamentaris que donen suport al Govern, que tenen la voluntat plena de compliment del pacte del Tinell. I en això no hi ha cap fissura, ni en el Govern ni en els grups que li donen suport.

Ja ho havíem dit, el president de la Generalitat ho havia dit més d'una vegada: quan s'acabés el procés de redacció del nou Estatut en el Parlament de Catalunya era el moment de donar un nou impuls. Un nou impuls ha de tenir, tot nou impuls pot tenir tres fases, tres moments, tres ingredients.

Per un cantó, l'impuls emfàtic de polítiques concretes, i això –ja ho he dit aquest matí, a primera hora–, això és el pressupost del 2006 –això és el pressupost del 2006–, que és un gran pressupost –és un gran pressupost.

Pot tenir l'adequació de les estructures del Govern, i en això estem treballant consellers del Govern de la Generalitat, per encàrrec del president de la Generalitat. L'adequació d'estructures de govern no és fàcil, no es fa en un dia, perquè s'ha de fer amb criteris d'eficiència, d'eficàcia administrativa, política i econòmica. Hi estem treballant, i serà efectiva.

I després hi ha la remoció de les persones. La remoció de les persones, el que alguns entenen només com a canvis de govern i que és un dels molts elements que pot tenir

un canvi de govern, la remoció de les persones és, sens dubte, competència indelegable i indiscutida del president de la Generalitat, que, evidentment, va paral·lela a aquesta aplicació d'èmfasi de polítiques que donen els pressupostos i a aquesta reestructuració i adequació de les estructures de govern.

Habitualment, el mer canvi de nom de persones no és el més efectiu, és molt més efectiu l'impuls pressupostari, és molt més efectiva l'adequació d'estructures. Sí que el canvi de persones és el més efectista, i per això habitualment és el que més demana l'oposició, per això habitualment és el que més demana l'oposició i el que més interessa els mitjans. Però l'impuls i l'èmfasi del Govern, el Govern els està fent, no els ha aturat; els pressupostos que estan a punt de tancar-se tenen aquest impuls; els estudis d'adequació d'estructures de govern, els estem tancant, i la remoció de les persones, en funció d'aquest context, el president de la Generalitat, en el moment que cregui fer-la efectiva, ja ens la comunicarà.

Ara, tot això té un context, i vostè ha parlat

Fitxer 12

de la cohesió. Miri, la cohesió del president amb el Govern és una cohesió diària i que ahir en el Govern es va tornar a deixar clara en la seva reunió del matí, va quedar clara, la cohesió, ahir –ahir–, es va deixar clara en la reunió del Govern al matí. La cohesió entre el Govern i els grups parlamentaris que li donen suport es deixarà clara demà a la tarda en la votació de les resolucions –en la votació de les resolucions. Vostès ho volen veure? Doncs demà ho veuran en la votació de les resolucions. Ho volen veure no només amb paraules, sinó amb un fet tan important com és una votació parlamentària posterior a un debat de política general? Doncs ho veuran en una votació tan important com aquesta demà a la tarda.

No cal una moció de confiança, perquè, en aquest sentit, no hi ha moció de confiança millor que demà a la tarda: les resolucions en les quals no només els grups parlamentaris que donen suport al Govern explicitaran aquest suport, sinó que explicitaran el suport a les polítiques del Govern i a les polítiques del pacte del Tinell en la forma de les resolucions que seran presentades.

I espero, a més a més, que pugui haver-hi acords amb els grups de l'oposició en alguna d'aquestes polítiques.

I el tema de l'Estatut. Senyor Mas, vostè parlava de «sentit de país». El sentit de país és fonamental. Jo sé que vostè el té, sé que Convergència i Unió el té. Per «sentit de país» –per «sentit de país»–, la unitat de les forces polítiques catalanes de tradició catalanista que van donar suport al nou text parlamentari el 30 de setembre, amb un 89 per cent dels diputats i diputades de la cambra, nou de cada deu, cosa que va permetre la imatge de la victòria –que no era només la de tots els diputats i diputades que hi van votar a favor aplaudint, jo crec que la imatge més important del 30 de setembre és la de tots els diputats i diputades del Parlament de Catalunya, haguessin votat a favor o no, dempeus cantant l'himne nacional, perquè això va ser encara una imatge més potent que qualsevol altra, perquè era una imatge d'unitat democràtica i de respecte ple i absolut a la decisió de la majoria–, això ha de tenir el 2 de novembre el seu segon pas a Madrid.

Si no hi ha cap desacord en allò que ens va portar a la unitat d'aquí, si no hi ha cap desacord en el text que aquí es va aprovar, no hi ha cap motiu per dubtar, en cap moment, que aquesta unitat no s'hagi de mantenir el 2 de novembre a Madrid. Aquesta unitat, la gent demana que es mantingui el 2 de novembre a Madrid i més endavant.

Per cert, en allò del seu discurs que no estava en el text de la Fundació Trias Fargas, que són aquells elements esparsos sobre aspectes concrets de política de govern que vostè li ha trufat, en el cas de la Llei de serveis socials i de prestacions, jo li dic: «Sí, tenim el retard d'un any, en la Llei.» Li puc assegurar que entrarà enguany, almenys que enguany el Govern l'aprovarà i que entrarà al Parlament enguany. Haurem tingut un retard d'un any. Permeti'm que li digui amb tota la modèstia que no haurem arribat a un retard de vint-i-tres anys en moltes polítiques socials que el nostre país necessitava. (*Forta remor de veus.*) I...

El president

Senyores diputades, senyors diputats...

El conseller primer

I, a la vegada –a la vegada–, jo aquest matí he donat xifres per les quals les nostres polítiques en matèries socials són, per un cantó, diferents del Govern anterior, i això és normal –això és normal–, i, per l'altre, en els aspectes que nosaltres hem cregut que són els prioritaris, amb molta més dedicació pressupostària que el Govern anterior. Vostès ho feien en altres aspectes; forma part de les prioritats polítiques. I en alguns casos hem, amb pressupostos per fer coses noves, de pagar el que encara estava endarrerit del Govern anterior, perquè, vostè també ho ha dit, un govern no arriba a tot arreu i un govern també, doncs, de vegades, pot canviar línies prioritàries enmig de l'execució pressupostària.

Per això, jo no m'hi posaré. Però el cert és –el cert és– que en aquell element que vostè ha fet central del debat, com fa el document de la Fundació Trias Fargas, que és el suport als canvis que proposi el president de la Generalitat, jo li he de dir –jo li he de dir– que el president de la Generalitat, també, entre les seves capacitats, té la de decidir quan aquests canvis els executa finalment. I si vostè està disposat avui a donar suport al president amb els canvis que expressi, jo li he de demanar que li continuï donant el suport, sigui la setmana que ve, sigui l'altra o sigui la de més enllà, perquè, com que és el president qui decideix quan, i com que vostè li dona suport perquè vol donar suport a la capacitat del president a decidir quan, doni-li suport sigui quan sigui que el president ho decideixi.

Però nosaltres –nosaltres–, el Govern, no se sent qüestionat, perquè el Govern sap que no és una suma de noms, el Govern sap que no és una suma de persones que són consellers i conselleres, el Govern sap que és el resultat d'un pacte com el del Tinell, el resultat d'una suma d'esforços, de projectes i de voluntats, i el resultat d'un equip humà molt gran –molt gran–, del qual som representants ara i aquí només els que estem asseguts en els seients del Govern, però no som ni el Govern ni les persones més importants del Govern, perquè les persones més importants del Govern són tota la suma de persones que ens han dut aquí, que és una suma més alta. Jo li puc assegurar que el Govern no se sent personalment posat en qüestió perquè no és una qüestió de persones –no és una qüestió de persones–, i el Govern no se sent

políticament posat en qüestió perquè no és una qüestió de dubtes sobre les polítiques que marca el pacte del Tinell.

El Govern sap que té el suport de la majoria d'aquesta cambra, el Govern sap que té el suport dels grups parlamentaris i dels partits que van signar el pacte del Tinell i el Govern té el compromís de dur el pacte del Tinell fins a l'últim moment i fins al moment final que el president de la Generalitat decideixi esgotar la legislatura..., que és també ell qui decideix quan i també forma part d'una de les seves capacitats, segons l'actual marc estatutari, indelegables.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Senyor Mas, té la paraula.

El Sr. Mas i Gavarró

Gràcies, senyor president. Senyor Bargalló, senyor president de la Generalitat... Per cert, senyor Bargalló, si tant li entusiasma la Fundació Ramon Trias Fargas, faci-se'n soci, home!, no passa re! (*Fortes rialles i aplaudiments en un sector de l'hemicicle.*) Perquè, com que veig que la segueix tan atentament, doncs, escolti'm, és ben fàcil, i, a més a més, no és massa car. (*Rialles.*) Però, de tota manera, no cal que vagi a la Fundació Ramon Trias Fargas. Llegeixi's els editorials de tots els diaris d'avui –tots. No n'hi ha cap que digui el que vostè diu i el que diu el senyor Maragall –cap. I miri que són diversos, eh?, i que són plurals. Cap. Per tant, hi ha unanimitat en el que passa, i els únics que no se n'assabenten són vostès.

Senyor president... (*Pausa.*) Sí, no, senyor president, mirin, nosaltres, quan fem les propostes que fem, les fem per intentar salvar la credibilitat de la institució. Si nosaltres avui hem dit que li donaríem suport si en aquest debat de política general – que és quan vostè, de fet, ho volia fer, o abans– anuncia els canvis de govern, no és perquè estiguem d'acord en els canvis de govern que vostè farà. Els que hem llegit, per exemple, estaríem d'acord en alguns i no en d'altres.

Per tant, senyor Bargalló, faci el favor d'assabentar-se exactament d'allò de què es parla, perquè no li discutim..., vaja!, no aprovem al president un govern, intentem que

la credibilitat i el prestigi de la presidència de la Generalitat quedin a resguard. I això només es pot fer..., si el president vol fer el canvi, que el faci. Convergència i Unió li diu: «Tiri endavant.» Perquè encara que nosaltres estiguem a l'oposició i no ens correspongui fer aquest paper, no pel Govern, sinó per la credibilitat i el prestigi de la presidència de la Generalitat, nosaltres hi donem suport. I el senyor Maragall això sap què vol dir, ho sap perfectament, perquè ell és president i ho pot entendre perfectament, el que diem. Per tant, no confongui les coses. No em digui: «Si d'aquí a una setmana o quinze dies ens porten ara un altre govern, vostès hi han de donar el seu "OK".» Això no va així, això va per un altre camí, no?

I, després, permetin-me que sigui jo el que dic en aquest moment que no som nosaltres, que qüestionem aquestes facultats. Són vostès. Que és molt més greu, encara. Ho seria en qualsevol cas, que es qüestionés aquesta facultat, però no som nosaltres, des de Convergència i Unió, que provoquem tot aquest daltabaix. Són vostès –són vostès. Ja he dit que entenia una part de les raons i que, fins i tot, les puc compartir. Però hi ha béns que estan per sobre de tot això, hi ha béns superiors, hi ha béns que simplement afecten l'estructura bàsica d'un país i de les seves institucions. I estem en aquest terreny de discussió, i no en un altre. I no confonguin les coses de cara a la gent, perquè potser la gent no segueix amb tota precisió el que passa, però té una flaire; la gent sap què passa, més o menys, i sap que el que passa no és bo, això ho saben, i que pot tenir conseqüències també de cara al futur.

I la darrera cosa. Demà vostès diuen que a través de les resolucions tot segueix igual, confiança demostrada, reiterada, etcètera. Ho acaba de dir el senyor Bargalló. Vostès, demà, quan votin les resolucions –el tripartit, que ho faran tots junts, segur–, faran un acte de supervivència política pura i dura i de lògica del pacte del Tinell, que és repartir-se el poder. Faran això, que és molt legítim –que és molt legítim. Però vostès s'han de preguntar si això correspon i respon a l'interès bàsic de Catalunya en aquest moment. Això és el que vostès s'han de contestar. I, si s'ho contesten interiorment, saben que la resposta és que no hi respon, ho saben perfectament. En el seu interior, en el seu cor, saben que això és exactament així.

I prefereixo no prendre nota, senyor president, del que he escoltat fa uns minuts, quan se'ns ha dit, crec que amb una profunda injustícia, que nosaltres no acceptem el pacte del Tinell. Prefereixo no prendre'n nota, d'això, perquè, és clar, fixin-se en el següent, no? És a dir, com pot, una formació política com la nostra, estant a l'oposició, fer un acord gran amb els signants del pacte del Tinell i que després haguem d'escoltar aquí, en aquesta cambra, que nosaltres no acceptem el pacte del Tinell? És clar que l'acceptem!, com una fórmula legítima, com una fórmula democràtica, com una fórmula legal.

Altra cosa és que democràticament tenim tot el dret del món a criticar els efectes del pacte del Tinell, que és el que hem fet avui. No acceptar el pacte del Tinell seria antidemocràtic, són aquells governs que no accepten l'alternança. Vostès consideren que nosaltres, des de Convergència i Unió, no hem donat proves més que suficients d'acceptació de l'alternança? Ens ho poden dir així, obertament, sense que els caigui la cara de vergonya? No és aquest el tema. Nosaltres acceptem el pacte del Tinell, l'acceptem...

El president

Senyor Mas...

El Sr. Mas i Gavarró

...democràticament. Acabo. Ara, el que en critiquem, democràticament, són les conseqüències i, fins i tot, en critiquem, democràticament, la seva pròpia estructura i la lògica que va portar a signar-lo de la manera que es va signar i a exercir-lo com s'exerceix.